

Jaarverslag 2023 van Stichting Historische Werkgroep de Borch Baarlo.

We kijken terug op 2023.

Voor de Historische Werkgroep is 2023 een druk en inspirerend jaar geweest. Op alle gebieden met betrekking tot onze doelstellingen is veel gebeurd. Er zijn lezingen gehouden, een sprokkeling uitgegeven en er is veel werk verzet in het Borchthome tijdens het scannen, benoemen en archiveren van bidprentjes, foto's en meer informatie die van belang is om te bewaren. Het HIP is het gehele jaar bemenst geweest, contacten met de omgeving zijn aangehaald. Samenvattend: 2023 was een inspirerend jaar. In het vervolg van dit jaarverslag kom ik graag terug op de afzonderlijke onderwerpen.

Onze begunstigers, borchtlieden en abonnees:

Per 31 december 2023 bedroeg:

Het aantal borchtlieden 12

Het aantal begunstigers 48

Het aantal abonnees 180

Bestuur/Overleggen:

De leden/begunstigersvergaderingen zijn gehouden op:

- Op 11 januari, 15 maart,
- 17 mei jaarverslag en financiële inzicht voor onze begunstigers.
- 20 september en 22 november

Het bestuur:

- Voorzitter: Geert Segers, Secretaris: Ton van Daelen en per 1 mei Frans Zeetsen. Bestuursleden Twan Beurskens en Henk Nijssen. Bestuursadviseur: Sjaan Vaessen.

Overleg bestuur:

- 15 maart, 17 mei, 19 juli, 09 augustus, 27 september, 15 november,
- Voor elke vergadering wordt een agenda opgemaakt en na de vergadering een verslag.

Lezingen en activiteiten.

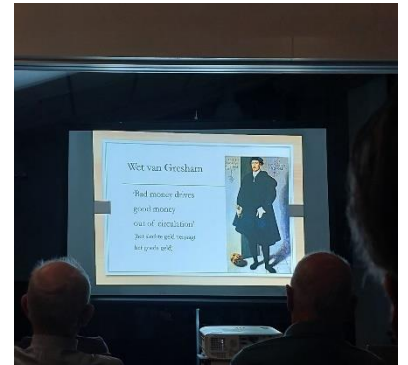
De commissie Lezingen en activiteiten, gevormd door Miriam Lormans-Bormans, Henk Nijssen en Ton van Daelen, kwam in 2023 vijfmaal bijeen. In september sloot Frans Zeetsen aan bij de commissie en in december Leo Geerits. De commissie Lezingen en activiteiten bestaat dientengevolge uit 5 leden. De groep communiceert via een groepsapp op WhatsApp en stimuleert elkaar door nieuwe activiteiten voor te stellen en om deze ten uitvoer te brengen.

De volgende activiteiten werden georganiseerd:

- 11 januari werd een nieuwjaarbijeenkomst georganiseerd voor borchtlieden en begunstigers. Vooraf werd even stilgestaan bij afgelopen jaar en bij de ophanden activiteiten in 2023 door Ton van Daelen en brachten we een kort bezoek aan de Baronnen en Baronnessen in de crypte onder de kerk. Samenkomst was in MFC De Engelbewaarder en daarna gezellig samenzijn in Café-restaurant Centraal onder het genot van een hapje en een drankje.
- 22 maart. Lezing over de familie Spee en de geschiedenis van Baarlo 1441-1807 door Arnold Spee. 'In 1455 is Henrick Spee (destijds geschreven als Spey) tynsheffer (belastinginner) voor het Huis Baerlo'. Familieleden van Pastoor Spee waren aanwezig en spraken hun enthousiasme en dank uit.
- 05 april werd een lezing georganiseerd met als spreker Leon Bok. Leon Bok is funerair erfgoeddeskundige van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Hij bracht een bezoek aan het 'oude' en het 'nieuwe' kerkhof en aan de crypte onder de kerk.
- 19 april. Lezing door Jan Wijnhoven over Marie Madeleine, barones d'Erp de Holt et Baerle. Marie Madeleine was de laatste nazaat van de familie van Erp, die nog geregeld Baarlo bezocht. Zij onderhield ook schriftelijk contact met pastoor Spee.
- 22 april werd een bezoek aan Klooster Graefenthal in Goch (D) georganiseerd onder begeleiding van een gids voor borchtlieden en begunstigers. Ruim 20 geïnteresseerden hebben hier gebruik van gemaakt. De lezing, tijdens het bezoek, werd door Ton van Daelen vakkundig ten gehore gebracht. Een kleine brochure begeleidde ter verduidelijking het bezoek.
- 03 mei werd een lezing georganiseerd met als spreker Geert Beeks. Het onderwerp was 'gesneuvelde militairen in Baarlo tijdens WO 2'.
- 11 juni bezocht een van de nazaten van de familie de Erp, Yves de Jonghe d'Ardoye d'Erp, Baarlo. Bij dit bezoek schoven twee leden van De Borcht aan t.w. Ton van Daelen en Jan Wijnhoven. Na een uitgebreide kennismaking waarbij veel vragen gesteld en beantwoord werden, bezocht het gezelschap de crypte en de gebrandschilderde ramen van de kerk. Dit persoonlijk gesprek vraagt zeker om een vervolg.
- 06 september werd een lezing georganiseerd over de maasschippers. Helaas door ziekte van de spreker kon de lezing geen doorgang vinden. Sjaan en Twan vulden de het ontstane hiaat op een prima manier in met een eigen presentatie over Baarlo's verleden a.d.h.v. van een fotoreportage.
- 07 september deed de Historische werkgroep weer mee aan de Rabo Clubsupport Actie om financiële ondersteuning te krijgen.
- 04 oktober. Ton van Daelen en Jan Wijnhoven bezoeken Thierry de l'Escaille op Landgoed Lo in Hamont-Lo en brengen enkele portretten mee naar Baarlo. Bovendien werden de contacten met de familie de l'Escaille verstevigd.

- 11 oktober werd een lezing georganiseerd met als spreker Jos Benders. Het onderwerp was Numismatiek en het sub thema “afkalven en opkrikken”. Betale in Baolder de ieewe haer. Ook deze lezing werd door ongeveer 30 geïnteresseerden bezocht.

- 30 oktober verzorgde Geert Segers de lezing ‘De Kesselse moord op Kapitein Frederik Jenny in 1848’. De lezing werd gehouden in het museum Peel en Maas.
- Ergens in de herfst is een begin gemaakt met Sprokkeling nummer 54 met als onderwerp ‘Het dagboek van pastoor Cremers’ (Baarlo 1850-1869) Aan dit project werken Ton van Daelen, Geert Segers, Jan Wijnhoven en Peter Sevriens, Deze nieuwe sprokkeling zal ergens in september 2024 het daglicht zien.
- 1 november, na de monoloog door May Rooijackers gebaseerd op het boek ‘Het meisje met de accordeon’ van Mirjam Verheijen, georganiseerd door de Bibliotheek Baarlo in samenwerking met de Historische werkgroep, heeft Ton van Daelen interessante en leuke stukken voorgedragen uit het dagboek van Tijn Baanders. De bijeenkomst vond plaats op kasteel d’Erp.
- Gedurende 2023 heeft een vertegenwoordiging van de HWG zitting genomen in het gebruikersoverleg van MFC De Engelbewaarder en actief aan het overleg deelgenomen.

Project De Berckt.

- Project de Berckt is een initiatief van de Historische wekgroep in samenwerking met Dhr. Niek Nagels van Groepsaccommodatie de Berckt. Mede door een initiatief van Piet Schinck is het plan opgevat om een boek te schrijven over het verleden en het heden van De Berckt. Het wordt een groot project dat zich over langere tijd uitstrekt. De werkgroep leden zijn vanuit De Berckt: Dhr. Niek Nagels en vanuit de HWG: Ton van Daelen (werkgroep leider) Piet Schinck, Geert Segers en Frans Zeetsen.
- Op 12 april, 10 mei en 04 december vond overleg op het kasteel plaats. Op 19 december bezochten we de bibliotheek op de Berckt.

Sprokkeling nummer 53

- Op woensdag 5 juli werd sprokkeling nummer 53 gepresenteerd met als titel “Franse brieven van de familie d’Erp de Holt et Baerle 1904-1907”. De nieuwe sprokkeling gaat over de periode waarin het kasteel d’Erp niet langer door de familie d’Erp bewoond werd maar wel het eigendom van het kasteel had. In ongeveer 40 brieven gaf de Baron instructies aan zijn rentmeester Mathieu Janssen. Deze brieven zijn vertaald en ook de Franse versie is integraal opgenomen in het boek. Ook enkele brieven van Barones Marie Madeleine maken onderdeel uit van het boek. Er zijn ongeveer 225 exemplaren van het boek verkocht. Op de foto de uitreiking van het eerste exemplaar van het boek. In het boek is goed te lezen hoe de verhouding tussen de leden van de familie van Erp, de rentmeester en een behoorlijk aantal Baarlonaren was. Het boek is geschreven door Jan Wijnhoven, Peter Sevriens en Ton van Daelen.

De lay-out was in handen van Twan Beurskens.

Baarloos Verleden

Begunstigers/borchtlid van de Historische Werkgroep de Borch Baarlo, of abonnee op onze jaarlijkse uitgave de "Sprokkeling" hebben 4 keer het "Baarloos verleden" ontvangen.

-BV 56 in het voorjaar met als onderwerp: "Lezing over de familie Spee en de geschiedenis van Baarlo 1441-1807 door Arnold Spee".

-BV 57 in de zomer met als onderwerp Boekpresentatie sprokkeling nummer 53.

-BV 58 in de herfst met als onderwerp: "Betale in Baolder door de ieewe haer" en "De nieuwe begraafplaats (1950)".

-BV 59 extra met kerstmis met als onderwerp: "Politieke moord in Baarlo in 1848".

Stichting Kunst & Cultuur Werkgroep Tajiri 100 jaar

De historische werkgroep heeft in 2023 veel energie gestoken in de deelname aan de werkgroep Tajiri 100 jaar. Het is jammer te moeten constateren dat deze inzet niet geleid heeft tot een bevredigend resultaat of tot een gedurige samenwerking. Deze samenwerking is eenzijdig opgezegd door de Stichting Kunst en Cultuur. De Stichting K&C meent te constateren dat: 'gezien de beperkte bijdrage die de Borch zou leveren, er teveel de stempel van de Borch op een publicatie zou komen te liggen'. Toch heeft de Stichting K&C gemeend, ondanks het beëindigen van de samenwerking met de Historische werkgroep De Borch, te moeten vragen om "hand en spandiensten" te leveren. Die vraag is door ons vriendelijk ter zijde gelegd.

Vrijwilligers:

- In het Borchthome wordt op twee dagdelen per week door gemiddeld vijf vrijwilligers gewerkt aan het verder categoriseren, digitaliseren en ontsluiten van het documentatiecentrum en het archief. In het archief bevinden zich documenten, boeken, foto's, bidprentjes, geluids- en videobestanden, posters en kaarten.
- Jan Wijnhoven en Peter Sevriens zijn intensief betrokken bij het voortraject en het tot stand komen van sprokkeling nummer 54 met als onderwerp: Het dagboek van Pastoor Cremers.
- Vrijwilligers van HWG de Borch zijn ook in 2023 betrokken bij het toezicht in het Streekmuseum in Panningen.
- Eén vrijwilliger, Peter Sevriens, heeft zich bezig gehouden met de vertaling van Franse brieven van de familie van Erp aan de Baarlose rentmeester Mathieu Janssen.

Overige activiteiten en het HIP

Door het bestuur werd besloten het MFC de Engelbewaarder als de vaste vergaderlocatie, zowel voor de begunstigersbijeenkomsten, de bestuursvergaderingen, de lezingen en het wekelijkse (zaterdagse) Historisch Informatiepunt (HIP) aan te houden.

Het HIP (Historisch InformatiePunt) is, met uitzondering van de schoolvakanties, op zaterdag van 10:00 tot 12:00 uur geopend in MFC de Engelbewaarder. Met een bezetting van twee personen op toerbeurt door een tiental vrijwilligers verloopt dit soepel. Het HIP werd ook dit jaar weer bemenst door Igna Janssen, Hub Hendriks, Jan Wijnhoven, Sjaan Vaessen, Ben Peeters, Leo Dobek, Twan Beurskens, Hans van Erp en Ton van Daelen. Als reserve staat Geert Segers genoteerd. Frans Zeetsen verzorgde dit jaar het bezettingsrooster.

Funerair erfgoed:

- In 2023 is er intensief onderzoek gedaan naar ons funerair erfgoed. Funerair erfgoeddeskundige van RCE Leon Bok heeft de crypte en het oude en het nieuwe kerkhof bezocht onder begeleiding van een vertegenwoordiging van de HWG. Een aanvraag naar bescherming van de crypte is niet gehonoreerd, omdat de men vindt dat de grafkelder geen eenheid vormt met de kerk of kerkhof.

Sociale media:

- Op sociale media was HWG ook actief: De Facebookpagina wordt gevolgd door ruim 1200 personen. De op Facebook geplaatste berichten worden veel en goed gelezen. Ook op de webpagina deborcht.baarlo.com worden regelmatig activiteiten gepost. Begunstigers, borchtlieden en abonnees worden regelmatig op de hoogte gehouden via de mail. Een kort onderzoek, in 2023 gehouden, toonde aan dat de mail de meest directe bron van informatie is voor onze achterban.

Frans Zeetsen secretaris.

28 maart 2024